

Huvudansökan, kandidatprogrammet i språk: ryska som främmande språk

Urvalsprov 24.5.2019 kl 9.00–13.00

Skriv ditt namn och dina personuppgifter med tryckbokstäver.

Skriv ditt namn med latinska bokstäver (abcd...), inte till exempel med kyrilliska bokstäver (абвгд...).

Om du inte har en finländsk personbeteckning, skriver du istället din födelsetid.

Skriv dina personuppgifter på alla provpapper.

Efternamn	
Förnamn (alla)	
Personbeteckning	
E-postadress	
Telefon	

Kontrollera med hjälp av sidnumren att du har fått alla sidor.

Skriv din namnteckning i fältet nedan för att visa att du har kontrollerat ovan nämnda saker.

Namnteckning	
--------------	--

Om du vill att dina provsvar bedöms, lämna det nedanstående fältet tomt.

Om du inte vill att dina provsvar bedöms, skriv följande text i fältet nedan: "*Jag vill inte att mina provsvar bedöms*". I detta fall får du noll poäng i provet.

Att avstå från bedömning	
--------------------------	--

Läs noggrant igenom alla anvisningar

- Kontrollera att ditt provkompendium utöver titelbladet och anvisningarna (sidorna 1–2) innehåller följande sidor:
 - provfrågor och svarsfält (sidorna 3–12)
 - ett konceptpapper för egna anteckningar
- Svara på frågorna klart och tydligt så som det står i boken eller materialet. Var noggrann med att svara på varje fråga utgående från rätt material.
- Skriv dina provsvar på det språk som anges i uppgiften. Svar som har skrivits på andra språk bedöms inte.
- Skriv varje svar i frågans svarsfält. Anteckningar som skrivits utanför svarsfältet beaktas inte i bedömningen.
- Skriv med blyertspenna och med tydlig handstil. Otydliga anteckningar bedöms enligt det alternativet som ger minst poäng.
- Du kan planera dina svar och skriva egna anteckningar på konceptpappret. Anteckningarna på konceptpappret beaktas inte i bedömningen. Du har fått ett konceptpappersark. Du kan få mera konceptpapper av övervakaren.
- Placera ditt provmaterial så att deltagare som sitter nära dig inte kan se dina svar och anteckningar.

Poäng

Urvalsprovet poängsätts på skalan 0–100.

Del	Du kan få	Du kan bli antagen bara om du får
1	0–40 poäng	minst 10 poäng
2	0–30 poäng	minst 10 poäng
3	0–30 poäng	minst 10 poäng
Totalt	0–100 poäng	minst 50 poäng

Dina provsvar i vissa delar av provet kan förbli outvärderade ifall du inte uppnått lägsta möjliga godkända poängantal i något av provets delar.

När du vill lämna in ditt prov

Kom ihåg att skriva din namnteckning på provkompendiets titelblad, samt ditt namn på alla sidor där detta begärs. När du går för att lämna in provet, ta med alla dina saker från din plats. Lämna in alla papper, också konceptpappret även om du har lämnat vissa eller alla uppgifter obesvarade. Bevisa din identitet när du lämnar in provpappren. Övervakaren antecknar att du deltagit i provet samt lämnat in provpappren i deltagarlistan. Övervakaren kan ge dig ett separat intyg över att du deltagit i provet om du behöver ett sådant.

Uppgift 2.2 (0–7 poäng)

Nedan ges vissa verbs böjningsformer på ett artificiellt språk och deras motsvarigheter i ryskan. Motsvarigheterna är inte i rätt ordningsföljd. Bestäm vilka ryska former som motsvarar vilka former på det artificiella språket.

tujuse = _____

elvume = _____

utujuk = _____

tjuke = _____

elvuse = _____

elvuke = _____

utujum = _____

я сижу, ты любишь, он сидит, я люблю, я любил, ты сидишь, он любил

Uppgift 2.3 (0–8 poäng)

I följande grupper på fem ord avviker ett ord på grund av något grammatikaliskt drag. Strecka under detta ord i varje grupp och motivera ditt val.

- a) тётушка, дедушка, матушка, бабушка, девушка
- b) брюки, сутки, зубы, деньги, щи
- c) сад, лес, пол, шкаф, стол
- d) мешать, советовать, уважать, понимать, помогать
- e) умный, красивый, дешёвый, почтовый, молодой

Motiveringar:

a)

b)

c)

d)

e)

Del 3 (0–30 poäng)**Uppgift 3.1 (0–12 poäng)**

Fyll i rätta former av de ord som är givna inom parentes. Tillägg en preposition om det behövs. (Obs. orden ges i sin grundform såsom i ordböcker.)

1. Мой брат родился _____ (восьмой; декабрь) 1976 года.
2. Анна прочитала эту книгу _____ (три; день).
3. Отец доволен _____ (мы).
4. Братья хорошо подготовились _____ (поездка).
5. У меня нет _____ (новый; программа).
6. Мне нужно перевести этот текст _____ (русский язык; английский язык).
7. Сегодня Петя встал уже _____ (шесть; час).
8. В молодости дядя занимался _____ (лёгкий; атлетика).
9. В этом доме три _____ (большой; квартира).
10. Золото _____ (дорогой), чем серебро.
11. Вы уже познакомились _____ (Иван Павлович)?
12. Вера устала и _____ (никто) не хочет танцевать.
13. Вот журналы, _____ (который) я тебе говорил.
14. Я хочу купить _____ (синий; рубашка).
15. Бабушке трудно читать _____ (она) болят глаза.
16. Ирина вышла замуж _____ (мой; лучший; друг).
17. Сестра хочет стать _____ (учительница).
18. Мама учила своих _____ (сын) говорить по-русски.
19. Вы умеете играть _____ (гитара)?
20. Мы радовались _____ (весна).

Uppgift 3.2 (0–10 poäng)

I uppgiften finns det former av påhittade lexem (=ord) som tycks sluta i olika riktiga ryska suffixen och/eller regelbundna ändelser.

I uppgiften definieras vilken grammatisk form det kan gälla, och din uppgift är att ge den andra formen av samma lexem. I uppgiften används följande formel:

nominativ singular \Rightarrow genitiv plural

Formeln läses: "Om ordformen är i nominativ singular, ge samma lexems genitiv plural".

Varje definition är självständig, och svaret påverkas inte av att ordformen kan definieras även som en annan föreslagen form.

Skriv bara ett svar per linje t.o.m. i fall du anser att uppgiften kan lösas på flera olika sätt.

талова

nominativ singular \Rightarrow akkusativ singular

genitiv singular \Rightarrow nominativ singular

akkusativ plural \Rightarrow genitiv plural

korta formen singular \Rightarrow korta formen plural

лимей

nominativ singular \Rightarrow instrumentalis singular

genitiv plural \Rightarrow nominativ singular

imperativ \Rightarrow infinitiv

нанилуя

genitiv singular \Rightarrow nominativ singular

nominativ singular \Rightarrow genitiv singular

gerundium \Rightarrow infinitiv

Uppgift 3.3 (0–8 poäng)

Svara kortfattat på följande frågor:

a) Vilken förbindelse finns det mellan aspekt och hur gerundier utformas?

b) Hur skiljer sig grammatiskt genus hos substantiv och adjektiv?

c) Jmf. реши-ть, реш-у, реш-ишь, реш-и, реши-л, реши-в, реши-вш-ий. Vilken enkel regel bestämmer valet mellan böjningsstammar реш- och реши-?

d) Vad är gemensamt för användningen av korta adjektiv och passiv preteritum particip i satser?

e) Vad har reflexiva och reciproka pronomen gemensamt?

f) Vilken förbindelse finns det mellan aspekt och hur en passiv sats utformas?

Förhandsmaterial för urvalsprovet 2019:

- Mihail Bulgakov: *Master i Margarita*. Svenska översättningen Michail Bulgakov: *Mästaren och Margarita* duger också.
- Marja Jegorenkov ja Tiina Salomaa: *Možno i grammatika! Venäjän kielioppi*. Otava 2013. Myös aikaisemmat painokset kelpaavat. Joissakin verkkokaupoissa teoksen nimi esiintyy muodossa ”*Mozhno i grammatika!*”.

Venäjän (vieraana kielenä) valintakokeen mallivastaukset 2019

Tehtävä 1

Venäjän kieli ja kirjallisuus -valintakokeen (venäjä vieraana kielenä) kirjallisuusvastausten arvostelukriteerit ovat seuraavat:

- Vastauksen itsenäisyys ja omaperäisyys (kriittinen / ei-kriittinen mahdollisten lähteiden käyttö)
- Pitäytyminen annetussa tehtävässä (kysymyksessä)
- Vastauksen loogisuus, kompositio ja argumentaatio
- Faktiset ja muodolliset virheet
- Etäisyys tarkasteltavaan kaunokirjalliseen teokseen (objektiivisuus / subjektiivisuus)

Tehtävä 2.1

поток	[пЛтОк]
отросток	[ЛтрОстэК]
дóвод	[дÓвэт]
городá	[гэрЛдá]
осознавáть	[лсэЗнлвát’]

O-kirjamen kohdalla olevan vokaaliäänteen valinta määräytyy siten, että painollinen vokaali ääntyy o-äänteenä, sananalkuinen painoton vokaali sekä painollista tavua edeltävän tavun vokaali [л]-äänteenä ja kaikissa muissa tavuissa olevat painottomat vokaalit [ə]-äänteenä.

Tehtävä 2.2

tujuse	=	ты любишь
elvume	=	он сидит
utujuk	=	я любил
tujuke	=	я люблю
elvuse	=	ты сидишь
elvuke	=	я сижу
utujum	=	он любил

Tehtävä 2.3

a) тетушка, дедушка, матушка, бабушка, девушка

Substantiivi *дедушка* eroaa muista, koska se kieliopilliselta suvultaan maskuliini. Muut ovat feminiinisiä.

b) брюки, сутки, зубы, деньги, щи

Substantiivi *зубы* eroaa muista, koska vain sillä on olemassa myös yksikkömuodot.

c) сад, лес, пол, шкаф, стол (kaksi täysin pistein hyväksyttävää vastausta)

1) Substantiivi *лес* eroaa muista, koska sen monikon nominatiivin päätte on *-а*.

2) Substantiivi *стол* eroaa muista, koska sen yksikön prepositionaalien päätte on *-е*.

d) мешать, советовать, уважать, понимать, помогать

Verbi *советовать* eroaa muista, koska siinä on *-ова*-suffiksi (muissa on *-а*-suffiksi) / koska se taipuu eri tavoin kuin muut, vrt.: *советовать – советуют*, mutta *мешать – мешают* jne.

e) умный, красивый, дешёвый, почтовый, молодой

Adjektiivi *почтовый* eroaa muista, koska se on (substantiivista muodostettu) relatiivadjektiivi / koska siitä ei voi muodostaa vertailumuotoja (eikä siihen voi liittää adverbeja tyyppiä *очень*).

Tehtävä 3.1

1. Мой брат родился *восьмого декабря* (восьмой; декабрь) 1976 года.
2. Анна прочитала эту книгу *за три дня* (три; день).
3. Отец доволен *нами* (мы).
4. Братья хорошо подготовились *к поездке* (поездка).
5. У меня нет *новой программы* (новый; программа).
6. Мне нужно перевести этот текст *с русского языка на английский язык* (русский язык; английский язык).
7. Сегодня Петя встал уже *в шесть часов* (шесть; час).
8. В молодости дядя занимался *лёгкой атлетикой* (лёгкий; атлетика).
9. В этом доме три *большие (больших) квартиры* (большой; квартира).
10. Золото *дороже* (дорогой), чем серебро.
11. Вы уже познакомились *с Иваном Павловичем* (Иван Павлович)?
12. Вера устала и *ни с кем* (никто) не хочет танцевать.
13. Вот журналы, *о которых (про которые)* (который) я тебе говорил.
14. Я хочу купить *синюю рубашку* (синий; рубашка).
15. Бабушке трудно читать, *у нее* (она) болят глаза.
16. Ирина вышла замуж *за моего лучшего друга* (мой; лучший; друг).
17. Сестра хочет стать *учительницей* (учительница).
18. Мама учила своих *сыновей* (сын) говорить по-русски.
19. Вы умеете играть *на гитаре* (гитара)?
20. Мы радовались *весне* (весна).

Tehtävä 3.2

талова

yksikön nominatiivi ⇒ yksikön akkusatiivi
nominativ singular ⇒ accusativ singular

талову

yksikön genetiivi ⇒ yksikön nominatiivi
genitiv singular ⇒ nominativ singular

талов (tai талово)

monikon akkusatiivi ⇒ monikon genetiivi
accusativ plural ⇒ genitiv plural

талов

yksikön lyhyt muoto ⇒ monikon lyhyt muoto
korta formen singular ⇒ korta formen plural

таловы

лимей

yksikön nominatiivi ⇒ yksikön instrumentaali
nominativ singular ⇒ instrumentalis singular

лимеем

monikon genetiivi ⇒ yksikön nominatiivi
genitiv plural ⇒ nominativ singular

лимень (tai лимя)

imperatiivi ⇒ infinitiivi
imperativ ⇒ infinitiv

лиметь

нанилуя

yksikön genetiivi ⇒ yksikön nominatiivi
genitiv singular ⇒ nominativ singular

нанилуй

yksikön nominatiivi ⇒ yksikön genetiivi
nominativ singular ⇒ genitiv singular

нанилуи

gerundi ⇒ infinitiivi
gerundium ⇒ infinitiv

наниловать

Tehtävä 3.3

- a) Gerundin preesens muodostetaan imperfektiivisen aspektin verbeistä, esim. *читать* > *читая*. Gerundin preteriti muodostetaan perfektiivisen aspektin verbeistä, esim. *прочитать* > *прочитав*.
- b) Substantivit eivät taivu suvuissa (niillä ei ole erillisiä maskuliinin, feminiinin ja neutrin päätteitä), kun taas adjektiiveilla on sukua ilmaisevat päätteet.
- c) Taivutusvartalo *реш-* valitaan silloin, kun vartaloa seuraava päätte tai suffiksi alkaa vokaalilla. Taivutusvartalo *решу-* valitaan silloin, kun vartaloa seuraava päätte tai suffiksi alkaa konsonantilla.
- d) Lyhyitä adjektiiveja käytetään vain predikaatteina yhdessä *быть*-verbin /-kopulan kanssa. Samassa asemassa ollessaan myös passiivin partisiipin preteritimuotojen tulee olla lyhyessä muodossa.
- e) Refleksiivi- ja resiprookkipronomineilta puuttuu nominatiivimuoto.
- f) Jos passiivilauseessa käytetään imperfektiivisen aspektin verbiä, laitetaan verbin loppuun *-ся* (*-сь*). Jos passiivilauseessa käytetään perfektiivisen aspektin verbiä, käytetään predikaatin muodostamisessa passiivin partisiipin preteritimuotoja. Vrt. Все новости *переводятся* на шведский язык; Новость *была переведена* и на шведский язык.